

Міністерство освіти і науки України

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра політичних наук і права
Центр соціально-політичних досліджень «Politicus»

VIII ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ

СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА:

ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ
ТА ШЛЯХИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ

30 квітня 2024 р.

м. Одеса

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»**

**VIII ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ТА ШЛЯХИ МОБІЛІЗАЦІЇ
РЕСУРСІВ**

30 квітня 2024 року

м. Одеса

УДК 321(477)(063)
С 91

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
(№ 17 від 27 червня 2024 року)

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Музиченко Г. В. – доктор політичних наук, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Каменчук Т. О. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

С 91

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Одеса, 30 квітня 2024 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2024. 300 с.

ЗМІСТ

**СЕКЦІЯ 1. ПОЛІТИЧНА СИСТЕМА УКРАЇНИ:
СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

Бабарикіна Надія	ПУБЛІЧНА ДИПЛОМАТІЯ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА	8
Бабенко Артем	РОЛЬ ЯПОНІЇ У ПІДТРИМЦІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПОЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ	11
Бабіна Валентина	ОСНОВНІ ПИТАННЯ ПРИ ЗБЕРЕЖЕННІ ДЕМОКРАТИЧНОГО РЕЖИМУ	13
Бадер Антон	ОСНОВНІ ЗАГРОЗИ СУЧАСНОЇ ВІЙНИ ТА ПОЛІТИЧНА СИСТЕМА УКРАЇНИ	17
Барановський Фелікс	ГІБРИДНІ ЗАГРОЗИ ДЛЯ ДЕМОКРАТИЧНИХ ПОЛІТИЧНИХ СИСТЕМ	19
Бахметьєв Андрій	ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЙ У ВИБОРЧИХ КАМПАНІЯХ ЗАХІДНИХ КРАЇН	22
Вовк Світлана	ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРОТИДІЇ ІНФОРМАЦІЙНІЙ АГРЕСІЇ РОСІЇ	24
Воронцов Віталій	ДЕЛІБЕРАТИВНИЙ ПРОЦЕС У ПОЛІТИЦІ ГРОМАД (ЗА ПОГЛЯДАМИ Г'Ю БАТЧЕРА)	28
Гедікова Наталя	ДЕРЖАВНИЙ СУВЕРЕНІТЕТ І ТЕРИТОРІАЛЬНА ЦІЛІСНІСТЬ ДЕРЖАВИ ЯК ОБ'ЄКТ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.	30
Головка Альона, Лавренко Дар'я Горло Наталя	ПОЛІТИЧНИЙ РЕЖИМ УКРАЇНИ ТА ЙОГО ОСОБЛИВОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ РОЛЬ ПРОАКТИВНОЇ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ПОЗИЦІЇ У СУЧАСНИХ СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ПРОЦЕСАХ В УКРАЇНІ	32 35
Калашлінська Марина	МЕДІАЦІЯ ЯК МЕТОД ВИРІШЕННЯ ПОЛІТИЧНИХ КОНФЛІКТІВ: ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ	39
Козловська Людмила	ВИМУШЕНА МІГРАЦІЯ (ПЕРЕДИСЛОКАЦІЯ) ВМС ЗСУ 2014 РОКУ ЯК ЛАНКА В ПОСЛІДОВНОСТІ ПОДІЙ ЩОДО ЗБЕРЕЖЕННЯ ПОЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	42
Козьмініх Альона	ЗАБОРОНА ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ	45
Кондратова Маргарита	СТАЛИЙ РОЗВИТОК В ПОЛІТИЧНИХ ВІДНОСИНАХ СУЧАСНОЇ ДЕМОКРАТІЇ	47
Малишко Богдан	ОСОБЛИВОСТІ ДИЗАЙН-МИСЛЕННЯ У СФЕРІ ПУБЛІЧНОЇ ПОЛІТИКИ	49
Мамонтова Елла	СПЕЦИФІКА СПІВРОБІТНИЦТВА ЄС ТА УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ	51
Манасарян Ашот	РЕАЛІЗАЦІЯ ПОЛІТИКО-ІМІДЖЕВОЇ ФУНКЦІЇ В ПОЛІТИЧНОМУ БЛОГ-ДИСКУРСІ	54
Медведєва Світлана, Вагіна Олена	ВПЛИВ ГЕОПОЛІТИЧНОГО ЧИННИКА НА ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	56
Меженська Олена	ЗБРОЙНЕ НАСИЛЛЯ & ПОЛІТИЧНИЙ ЛАНДШАФТ: УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ	58
Музиченко Ганна	ДІЯЛЬНІСТЬ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ УКРАЇНИ В ПЕРІОД ВІЙНИ	62
Пашина Наталія, Овіннікова Раїса	НЛП ЯК ІНСТРУМЕНТ ПОЛІТИЧНОГО МАНПУЛЮВАННЯ СУСПІЛЬНОЮ СВІДОМІСТЮ	64

		4
Проноза Інна, Старосуд Вадим	СТРАТЕГІЇ ВИКОРИСТАННЯ ПОЛІТИЧНОГО ПАБЛІК РІЛЕЙШНЗ В КОНТЕКСТІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ВІЙН	68
Ростецька Світлана	УКРАЇНСЬКІ БІЖЕНЦІ У ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇНАХ: ЗАГАЛЬНИЙ ПРОФІЛЬ ТА ВІДНОШЕННЯ	71
Самуйлік Микола, Саєнко Ірина	ПРОБЛЕМА ПОЛІТИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ВІЙНИ	73
Свекла Костянтин	ПОЛІТИЧНА РЕКЛАМА ТА ЇЇ РИЗИКИ	76
Ситникова Анна, Чепік-Трегубенко Ольга	ТРАНСФОРМАЦІЯ ПОЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ СУСПІЛЬСТВА УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	78
Скоробогатов Артем, Проноза Інна	ІНФОРМАЦІЙНА ГІБРИДНА ВІЙНА: МЕТОДИ ТА СТРАТЕГІЇ ПРОТИДІЇ В СУЧАСНИХ ГЕОПОЛІТИЧНИХ КОНФЛІКТАХ	81
Стецюк Олександр	ВРАЗЛИВІСТЬ УКРАЇНИ ДО МЕТОДІВ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ: ПОЛІТИЧНА СКЛАДОВА	83
Тишкун Юрій	ПЕРСПЕКТИВИ ПРОСТОРОВОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЛІТІЇ В КОНТЕКСТІ ЗАГРОЗИ ТРЕТЬОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ	86
Тодоров Ігор	БЕЗПЕКОВІ ГАРАНТІЇ ЗАДЛЯ ПЕРЕМОГИ ТА РОЗВИТКУ УКРАЇНИ	89
Хафізова Емілія, Вагіна Олена	ЛОБІЗМ: КОРУПЦІЯ ЧИ АДВОКАЦІЯ?	93
Хмельников Єгор	ПОЛІТИЧНИЙ ІНТЕРЕС ЗА ЦИФРОВОЇ ДОБИ	96
Хорішко Лілія	ДЕЯКІ АСПЕКТИ СПІВРОБІТНИЦТВА ЄС ТА УКРАЇНИ У КОНТЕКСТІ ЦИФРОВОГО ПЕРЕХОДУ	98
Цаценко Олексій	ГРОМАДЯНСЬКА АДВОКАЦІЯ В УМОВАХ ПОЛІТИЧНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ	100
Цокур Євген, Чайка Ірина	ДИДЖИТАЛІЗАЦІЯ ЕЛЕКТОРАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМА КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ	102
Швець Світлана	ВИКЛИКИ АДАПТАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ БІЖЕНЦІВ	105
Щестюк Данило	ДЕФОРМАЦІЇ ЛАНДШАФТУ ПАРТІЙНО-ПОЛІТИЧНИХ СИСТЕМ: ПРИЧИНИ І НАСЛІДКИ	107
Юр'єв Антон	ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА УКРАЇНИ В СИСТЕМІ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ	109
Яковлев Денис	УКРАЇНСЬКИЙ СЕРЕДНІЙ КЛАС: ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ТА ШЛЯХИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ	111

СЕКЦІЯ 2. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ

Баймуратов Михайло, Кофман Борис	ДО ПИТАННЯ ПРО ВИКОРИСТАННЯ СКЛАДОВОЇ ЛЮДИНОЦЕНТРИЗМУ В МІСЦЕВОМУ САМОВРЯДУВАННІ	116
Бутирін Євген	ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У СФЕРІ ЛІКВІДАЦІЇ НЕСАНКЦІОНОВАНИХ СМІТТЄЗВАЛИЩ	121
Галушневська Катерина, Фролов Михайло	ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ТА ТРАВМ ОТРИМАНИХ В РЕЗУЛЬТАТІ ВИКОНАННЯ ПРАЦІ	126
Гук Ірина-Марія	МЕХАНІЗМ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА ЯК ОСНОВА ДЛЯ ПІСЛЯВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ	129
Дерев'янкін Сергій	ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ДОКАЗІВ ДОПУСТИМИМИ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ	132

Железков Андрій	ФАКТОР ЕЛІТИ В СПЕКТРІ ПОЛІТИЧНИХ РЕЖИМІВ	136
Кокорєв Олексій, Сокорчук Петро	КОРУПЦІЯ ЯК ЗАГРОЗА НАЦІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ КРАЇНИ	138
Коробкова Олена, Ніколаєва Майя	ЗМІНИ В ЕНЕРГЕТИЧНІЙ ПОЛІТИЦІ УКРАЇНИ ЯК РЕЗУЛЬТАТ КЛІМАТИЧНО ЗУМОВЛЕНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ПОЛІТИКИ ЄС	140
Кучеренко Денис	ПОНЯТІЙНО-ПРАВОВЕ МИСЛЕННЯ У ДАВНЬОМУ РИМІ: ЗАКОН - ПИСАНИЙ РОЗУМ	144
Малишенко Людмила	ПРОТЕСТНА АКТИВНІСТЬ ЯК ФОРМА СУЧАСНОГО АБСЕНТЕЇЗМУ	148
Наумкіна Світлана	РИЗИКИ ФОРМУВАННЯ НОВИХ ФОРМ ТИСКУ ЯК ПРОЯВИ ЦИФРОВОГО ТОТАЛІТАРИЗМУ	150
Новікова Катерина	КАРАНІСТЬ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ЩО ПОСЯГАЮТЬ НА СУСПІЛЬНІ ВІДНОСИНИ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДЕРЖАВНОЇ ТАЄМНИЦІ ТА ІНШОЇ ІНФОРМАЦІЇ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЄ ОБОРОНОЗДАТНІСТЬ ДЕРЖАВИ	153
Осипова Світлана	РІЗНОМАНІТТЯ МЕТОДОЛОГІЧНИХ ПІДХОДІВ ДО СУТНОСТІ, ПРИРОДИ І ЗМІСТУ ПОЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ	154
Піскун Катерина, Проноза Інна	СТВОРЕННЯ ЕФЕКТИВНИХ МЕХАНІЗМІВ КОНТРОЛЮ ЗА ДОТРИМАННЯМ ЗАКОНІВ	157
Романенкова Аліна, Сіренко Оксана	ПРОБЛЕМИ ВІДНОВЛЕННЯ ВТРАЧЕНИХ МАТЕРІАЛІВ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ	159
Скриль Сергій	ПРАВОСВІДОМІСТЬ СОЦІАЛЬНОЇ ЗГОДИ ЯК СКЛАДОВА ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАКОНОДАВСТВА	162
Станко Андрій	РОЛЬ НЮРНБЕРЗЬКОГО ВІЙСЬКОВОГО ТРИБУНАЛУ В СТАНОВЛЕННІ ІДЕЇ МІЖНАРОДНОГО КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОСУДДЯ	164
Трегуб Олександр	РОЗМІНУВАННЯ ЯК ПРАВОВА КАТЕГОРІЯ: ВИТОКИ ДИСКУСІЇ	167
Хілобок Даниїл, Середницька Інга	ДЕЯКІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПРАВОСУДДЯ В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	170
Хлевнюк Тетяна	ІННОВАЦІЙНІ ПОЛІТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЇХ РЕГУЛЮЮЧА ФУНКЦІЯ У СУСПІЛЬСТВІ	174
Шевчук Яна	ПЕРСПЕКТИВИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	176
Шкандратов Максим	РОЛЬ ПОЛІТИЧНИХ АКТОРІВ У ДОСЯГНЕННІ РОЗУМІННЯ І РЕАЛІЗАЦІЇ ЕФЕКТИВНИХ ПРОЕКТІВ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО РОЗВИТКУ	178
Шупенько Віталій	ГІБРИДНІ ПОЛІТИЧНІ РЕЖИМИ СУЧАСНОСТІ	181

СЕКЦІЯ 3. ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Bato Vladyslav	THE FUTURE OF THE EU-UKRAINE RELATIONS: OPPORTUNITIES FOR THE SLOVAK ECONOMY	185
Tascu-Stavre M., Pragoza I. I.	POLITICAL AND ECONOMIC DYNAMICS OF EUROPEAN INTEGRATION: FROM THEORY TO PRACTICE	189
Бакланова Олена	ЕКОНОМІЧНІ ТА ПОЛІТИЧНІ ОБҐРУНТУВАННЯ ГОЛОДОМОРУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ У 1932- 1933 Р.Р.	192
Гайдук Богдана,	РОЗВИТОК ГІГ ЕКОНОМІКИ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА	196

Дорош Леся	ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ УКРАЇНИ	
Грудініна Діана	ФІНАНСОВА ІНКЛЮЗІЯ ЯК АСПЕКТ РОЗВИТКУ УКРАЇНКИ	200
Дибчук Людмила	РОЛЬ ЦИФРОВОГО МАРКЕТИНГУ У ЗМІЦНЕННІ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ	203
Жильцов Георгій	ПРАВОВЕ ВРЕГУЛЮВАННЯ СТВОРЕННЯ ПРОЄКТІВ З АВТОНОМНОГО ВИРОБНИЦТВА ЕКОЛОГІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ З ВИКОРИСТАННЯМ ЕКОБІОТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ	207
Макарець Світлана	УГОДА МЕРІВ ЩОДО КЛІМАТУ ТА ЕНЕРГІЇ ЯК НАПРЯМ РЕГІОНАЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНА–ЄС	210
Обухіна Вікторія, Кіріліна Марина	ВПЛИВ ЕКОНОМІЧНИХ РЕФОРМ НА РІВЕНЬ ЖИТТЯ, БІДНІСТЬ, НЕРІВНІСТЬ	212
Орлова Єлизавета, Кіріліна Марина	ІНВЕСТИЦІЇ В ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ В УМОВАХ ВІЙНИ: ЯК БЕЗПЕРЕРВНА ОСВІТА МОЖЕ СТИМУЛЮВАТИ ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ УКРАЇНИ	215
Полуяктова Ольга, Голубенко Олександра	ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ЯК ШЛЯХ ДО ОНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ	217
Проноза Олександр	ТРАНСНАЦІОНАЛЬНІ ПОЛІТИКО-ЕКОНОМІЧНІ СТРАТЕГІЇ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ: ІНТЕГРАЦІЯ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ ДЛЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ	220
Седляр Діана, Седляр Михайло	ІНКЛЮЗИВНА МОДЕЛЬ ЯК АЛЬТЕРНАТИВА ТРАДИЦІЙНІЙ МОДЕЛІ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ	224
Сілідусва Анна, Миголь Каріна Брезіцька О. В.,	КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА ТА РИНОК ПРАЦІ В УМОВАХ ВІЙНИ	227
Узун Юлія, Коч Світлана	ІНТЕГРАЦІЯ ТА ІННОВАЦІЇ В МІЖУРЯДОВИХ ВІДНОСИНАХ: РОЛЬ МІЖМІСЬКОГО СПІВРОБІТНИЦТВА У ФОРМУВАННІ ГЛОБАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ	230
Фролов Андрій	ОРІЄНТИРИ ТАКСОНОМІЇ ДЛЯ РИНКУ ЗЕЛЕНИХ ОБЛІГАЦІЙ УКРАЇНИ	236
Циганенко Ганна	ВІДНОВЛЕННЯ ТА РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ В ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ	239
Чекмарьов Олег	ВІРТУАЛЬНА СОЦІАЛЬНА СПІЛЬНОТА ЯК ГОЛОВНИЙ СИСТЕМОТВОРЧИЙ ФАКТОР ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ	242
СЕКЦІЯ 4. СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ РОЗВИТОК СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА		245
Белименко Ліляна	МУЗИКА У ВИДОВИЩНО-ТЕАТРАЛІЗОВАНИХ ЗАХОДАХ ЯК КАТАЛІЗАТОР СОЦІОКУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА	
Бєлозерцева Євгенія	РОЗШИРЕННЯ РОЛІ ЦИФРОВОГО КАПІТАЛУ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО КОНФЛІКТУ В УКРАЇНІ	247

Дорошенко Яна	ГУМАНІТАРНІ ВИКЛИКИ УКРАЇНИ ПІД ТИСКОМ ВОЄННИХ ДІЙ 2024 РОКУ	251
Загалевиц Валентина Марчак Тетяна	СОЦІОКУЛЬТУРНІ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА УКРАЇНИ	253
Зверов Володимир	ЕТНІЧНІ ПИТАННЯ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ДЕМОКРАТІЙ	256
Каменчук Тетяна	ІНФОРМАЦІЙНА АГРЕСІЯ РОСІЇ. ПРОТИДІЯ УКРАЇНИ	258
Кольцов Віталій	ВПЛИВ ЦИВІЛІЗАЦІЙНОГО ФАКТОРУ НА ПРОЦЕСИ ДЕМОКРАТИЧНОЇ КОНСОЛІДАЦІЇ	263
Крипчук Микола	СПЕЦИФІКА ВІТЧИЗНЯНИХ ТЕАТРАЛЬНИХ ПЕРФОРМАНСІВ В УМОВАХ ВІЙНИ	266
Лунгол Ольга	РОЛЬ КІБЕРГІЄНИ У БЕЗПЕЦІ ТА РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА	268
Мельник Мирослава	ГУМОР ЯК СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНИЙ ІНДИКАТОР У ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ	270
Нагурнова Наталя, Герасимчук Вікторія	АРТ-ТЕРАПЕВТИЧНІ ПРАКТИКИ В РОБОТІ З ПІДЛІТКАМИ, ЯКІ ПЕРЕЖИЛИ ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО	273
Палінчак Микола	НЕГАТИВНІ НАСЛІДКИ ВТЯГНЕННЯ РЕЛІГІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ПОЛІТИКО-ПАРТІЙНІ ПРОТИСТОЯННЯ	276
Петраков Микита	ІСТОРІЯ ТА ПАМ'ЯТЬ У КОНТЕКСТІ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА: ВНУТРІШНІ ДИЛЕМИ ТА МІЖНАРОДНІ ВІДЛУННЯ	278
Приходько Сергій	ПРИНЦИПИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ В УМОВАХ БАГАТОСКЛАДОВОГО СУСПІЛЬСТВА	282
Селіверстова Катерина, Тишкун Юрій	СПІВПРАЦЯ УКРАЇНИ ТА НІДЕРЛАНДІВ ЯК ЧИННИК ПІДТРИМКИ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ	285
Сергієнко Тетяна	СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА	287
Старик Оксана	СТАНОВЛЕННЯ СУЧАСНОГО СОЦІОКУЛЬТУРНОГО ПРОСТОРУ УКРАЇНЦІВ В ПЕРІОД ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ	289
Чекмарьова Лариса	ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ЛЮДИНИ ЯК СКЛАДОВА СУЧАСНОГО ПОЛІТИКО-ПРАВОВОГО ПОРЯДКУ СУСПІЛЬСТВА	293
Яковлева Лілія	ПОЛІТИЧНИЙ ВИБІР У СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ ЯК УМОВА ЛЕГІТИМНОСТІ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ	295

Література

1. Бадер А. В. Збройне насилля як фактор впливу на функціонування та зміну політичних систем: дисертація на здобуття наукового ступеня доктора політичних наук за спеціальністю 23.00.02 «Політичні інститути та процеси». – Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», Старобільськ, 2020. 454 с.
2. Босенко Є. В., Ситниченко Л. А. «Справедливість» в контексті сучасної політичної антропології. URL : <http://eir.pstu.edu/handle/123456789/8617>
3. Грабіна Г. В. Субкультура влади як фактор політичних перетворень в межах хвиль демократії: дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата політичних наук (доктора філософії) за спеціальністю 23.00.02 «Політичні інститути та процеси» (052 – Політологія). Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Одеса, 2018. 237 с.
4. Ейде А. Мінімальний рівень реалізації соціально-економічних прав. *Права людини: Концепції, підходи, реалізація*: пер. з англ. / під редакцією Б. Зізік; гол. ред. серії і автор передмови Дж. Перлін. Київ : вид-во «Ай Бі», 2013. С. 185-201.

Шупенько В.С.,

аспірант кафедри політичних наук і права
Державного закладу «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
м. Одеса, Україна

ГІБРИДНІ ПОЛІТИЧНІ РЕЖИМИ СУЧАСНОСТІ

Поняття «демократія» є найбільш поширеним у світі, але до сих пір воно не визначено однозначно і має більш 2000 дефініцій. Крім того, певному періоду часу відповідає своє визначення і свої особливі риси і прояви Те, що належить, наприклад, стародавнім часам важко уявляти як демократію (в її сучасному розумінню). На превеликий жаль, у теперішній час відбувається деякою мірою «переплетіння» рис демократії і неототалітаризму.

Є підстави стверджувати, що на сучасному етапі навіть відбувається трансформація ліберальної демократії в бік посилення неототалітарних тенденцій. У науковій літературі останніх років з'явився термін активно обговорюється ця тенденція і висловлюються обґрунтовуються приклади з політичної практики сучасності.

Як відомо, концепція тоталітарної демократії вперше була запропонована Джейкобом Талмоном у 1952 році і розвинена Вільямом Ендгалем. В останні десятиліття цією тематикою активно займаються такі відомі науковці, А. Калініна, В. Кривошеїн, С. Наумкіна, О. Романюк, В. Снетков та ін.

У цілому тоталітарна демократія являє собою форму політичного режиму, при якій формально наявне демократичне законодавство та дотримання всіх виборчих правил та процедур, в той час як участь громадянського суспільства в управлінні державою і вплив суспільства на владу реально відсутній або мінімальний. Тоталітарна демократія, як правило, має псевдоплюралістичну політичну систему, в якій домінуючою є правляча партія [5, с. 283].

Отже, у політичному сенсі неототалітаризм набуває рис гібридного політичного режиму, в основі якого лежать недемократичні механізми, замасковані під демократичні стандарти. Сьогодні нараховується безліч типів гібридних політичних режимів, у яких простежуються неототалітарні тенденції [Див., напр. : 1; 2; 3; 4].

У неототалітарному суспільстві формується механізм тотального контролю у формі віртуального тероризму, перш за все – через мережу Інтернет.

До такого виду «демократій» різні науковці відносять різні моделі і назви. Так, Вольфганг Меркель та Аврель Круассан [9] виокремлюють три типи дефектних демократій як гібридних політичних режимів: ексклюзивна демократія, анклавна демократія та неліберальна демократія, поділяючи потім кожен з них на підтипи і обґрунтовуючи їх реформізм. Розглядаючи неліберальну демократію більш ретельно, Аврель Круассан і Пітер Тері додають ще и таке поняття, як делегативна демократія, у якій підривається система стримувань та противаг, тому виконавча гілка влади домінує над законодавчими органами, а судові органи майже не контролюють виконавчі структури [6].

Для всіх цих типів неототалітарної демократії використовується термін «дефектні» демократії, який підкреслює їх деформації і не відповідність ключовим рисам демократії.

Такі відомі дослідники, як Л. Даймонд, М. Вігелл, Л. Морліно, С. Левіцький та Л. Вей виокремлюють так звані гібридні політичні режими, відносячи їх к дефектним за їх головними характеристиками. Псевдодемократія, обмежена демократія, демократія без закону, квазідемократія – такі терміни використовуються дослідниками цього напрямку для визначення «викривленим» сучасних моделей демократії [Див., напр. : 7; 8; 10; 11].

Таким чином, за Є. Більченком, гібридність неототалітаризму, його синкретичність і розмитість значно ускладнюють процес його

діагностування [2]. Народ у таких випадках розглядається як постає як декоративно-театральний феномен, коли емоційна реакція спеціальної групи людей видається за загальну народну волю.

Тому поєднання цих двох понять «демократія» і «неототалітаризм» на практиці можуть створювати сучасні дефектні моделі демократії та будувати дисциплінарне суспільство, суспільство контролю та інші псевдodemократичні суспільства, порушуючи головні напрями цивілізаційного суспільного розвитку.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Батюк Д.А., Кисленко Р.В. Типологія гібридних політичних режимів. *Філософія і політологія в контексті сучасної культури*. 2013. Вип. 6 (I). С. 18-23.
2. Більченко Є. Неототалітаризм як світоглядний феномен: культурологічний дискурс. *Схід*. 2017. № 2 (148), березень-квітень. С. 83-90.
3. Калиніна А.О. Від класичного тоталітаризму до тоталітарної демократії. *Актуальні проблеми політики*. 2014. Вип. 52. С. 281-288.
4. Кривошеїн В.В. Риски постпандемической трансформации демократии: мировые тенденции и украинские реалии. *International conference «Pale (Post-Apocalyptic Life Era) – 2020»*, 22nd May, 2020. URL: <https://pale2020.euasu.org/wp-content/uploads/2020/07/pale-pdf-final.pdf>.
5. Романюк О.І. Що таке «дефектні демократії» і якими вони бувають. *Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»*. Сер.: Філософія, філософія права, політологія, соціологія. 2017. № 2 (33). С. 114-123.
6. Croissant A., Thiery P. Von defekten und anderen Demokratien. *Welt Trends*. 2000 / 2001. №. 29 (Winter). S. 9-32.
7. Diamond L. The State of Democratization at the Beginning of the 21 Century. *The Whitehead Journal of Diplomacy and International Relations*. 2005. Vol. 11, № 1. P. 13-18; Diamond L. Thinking About Hybrid Regimes. *Journal of Democracy*. 2002. Vol. 13, № 2. P. 21-35.
8. Levitsky S., Way L. *Competitive Authoritarianism: Hybrid Regimes After the Cold War (Problems of International Politics)*. Cambridge: Cambridge University Press, 2010. 493 p.
9. Merkel W., Croissant A. Formal Institutions, and Informal Rules in Defective Democracies. *Central European Political Science Review*. 2000. Vol. 1, № 2. P. 31-48.
10. Morlino L. Are there hybrid regimes? Or are they just an optical illusion? *European Political Science Review*. 2009. Vol. 1, № 2. P. 273-296.

11. Wigell M. Mapping «Hybrid Regimes»: Regime Types and Concepts in Comparative Politics. *Democratization*. 2008. Vol. 15, № 2. P. 230-250.